

Караулова Світлана

ORCID 0000-0003-1582-2368

Доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
професор кафедри фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)
E-mail: svkaraulova@ukr.net

Тищенко Валерія

ORCID 0000-0002-9540-9612

Доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
професор кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)
E-mail: valeri-znu@ukr.net

Симонік Анастасія

ORCID 0000-0001-8574-8744

Кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)
E-mail: 020190@ukr.net

Воронкова Тетяна

ORCID 0009-0009-9904-6378

Викладачка кафедри фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)
E-mail: kafedraops@ukr.net

ФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ» В РЕЖИМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У статті досліджено педагогічний потенціал освітнього компоненту циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» в умовах дистанційного навчання. Розглянуто вплив дистанційної форми навчання на якість підготовки здобувачів освіти. Визначено, що формування спеціальних управлінських компетентностей здобувачів закладів вищої освіти у сфері фізичної культури і спорту є наразі досить актуальним питанням.

Мета дослідження: формування у здобувачів освіти професійних компетентностей під час вивчення навчальної дисципліни «Теорія управління у фізичній культурі і спорті» в режимі дистанційного навчання.

Розкрито структуру і тематичне наповнення змістових модулів дисципліни, форм поточного та підсумкового контролю, інтерактивних методів навчання. Окреслено форми і методи навчальної діяльності, спрямовані на професійне становлення майбутніх здобувачів. Результати опитування щодо визначення ефективності методики викладання навчального освітнього компоненту у дистанційному форматі та рівня освоєння теоретичного матеріалу і практичних навичок здобувачів дозволили констатувати, що від 87 % до 100 % респондентів визначили про сформованість професійних компетентностей, що надасть їм змогу після завершення освітньої програми успішно реалізувати отримані знання та професійні навички в педагогічній діяльності та наданні послуг у сфері фізичної культури і спорту.

Ключові слова: професійні компетентності, здобувачі, фізична культура і спорт, управління.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими або практичними завданнями. Швидкоплинні зміни соціального, економічного та технологічного середовища в багатьох галузях суспільства стосуються також сучасної системи вищої освіти в Україні яка відіграє важливу роль у розвитку суспільства, формуванні громадянських цінностей та підготовці висококваліфікованих кадрів [5, 12]. Зміна сучасної парадигми системи освіти у закладах вищої освіти України зумовлена необхідністю професійної підготовки майбутніх фахівців, зокрема, і в галузі

управління фізичною культурою і спортом, які повинні бути конкурентоспроможними на ринку праці [9]. Зміни та виклики з якими стикається вища освіта на сучасному етапі – швидкий розвиток технологій і цифрової трансформації, впровадження системи стандартів вищої освіти призводить до необхідності адаптації освітньої діяльності до нових реалій [6, 13].

З 2019 року по всій країні запровадили обмежувальні заходи, пов'язані з поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, а з лютого 2022 року – із введенням воєнного стану, що сприяло впровадженню дистанційної форми навчання.

В умовах дистанційного навчання науково-педагогічними працівниками розпочалися пошуки нових методик та інтерактивних технологій для ефективного проведення занять та підготовки фахівців відповідних спеціальностей, зокрема зі спеціальності Фізична культура і спорт.

У зв'язку з цим, питання впровадження дистанційного навчання як перспективної та орієнтованої на індивідуалізацію форми навчального процесу у систему вищої освіти України розглядається як актуальна проблема.

Аналіз основних досліджень і публікацій з порушеної проблеми. У нормативних документах, які регулюють освітній процес зі спеціальності «Фізична культура і спорт» у ЗВО зазначено, що основною метою навчання є «підготовка фахівців, здатних розв'язувати задачі і практичні проблеми інноваційного та/або наукового характеру у сфері фізичної культури і спорту» [10]. Тому організація навчання у ЗВО має бути спрямована на формування особистості фахівця, якому властиві творчий самостійний пошук та якості необхідні для здійснення ефективної майбутньої професійної діяльності; який володіє системою відповідних знань та умінь; здатного до саморозвитку та самонавчання упродовж усього життя [9]. Проблема підготовки майбутніх тренерів-викладачів, вчителів фізичної культури до професійної діяльності є актуальною і у сучасній науковій літературі висвітлюється різноаспектно. Як зазначають низка науковців, що в умовах дистанційного навчання науково-педагогічними працівниками розпочалися пошуки нових методик та інтерактивних технологій для ефективного проведення занять для підготовки фахівців відповідних спеціальностей, зокрема зі спеціальності «Фізична культура і спорт». Основними засобами дистанційного навчання стали сучасні комп'ютерні технології, використання яких залежить від здатності викладачів формалізувати й відтворити за допомогою технічних засобів зміст освітніх компонентів циклу професійної підготовки здобувачів з фізичної культури і спорту [1; 3; 7].

В сучасних умовах розвитку системи фізкультурної освіти в Україні актуальною є проблема підготовки майбутніх фахівців до ефективного державного управління сферою фізичної культури і спорту на центральному, регіональному і місцевому рівнях. Питання державного управління сферою фізичної культури і спорту, його механізми та теоретико-методологічні основи досліджуються багатьма науковцями. У наукових розвідках зазначається, що в основі розробки технології навчання управління у фізичній культурі і спорті повинно лежати: проектування високоефективної освітньої діяльності здобувачів та управлінської діяльності викладача, яка втілюється в принциповій направленості змісту і формі освітнього процесу з пріоритетом на особистісно розвиваючі технології навчання, які мають враховувати особистісні якості здобувачів, оптимальність освітнього процесу, дидактичні принципи [1]; загальна концепція, основу якої становлять теоретико-методичні засади формування підприємницької культури майбутніх фахівців з ФКіС в освітньому процесі ЗВО [2]; професійних компетентностей для практичної оптимізаційно-управлінської підготовки, необхідної для успішного функціонування підприємства, організації, установи [11]; теоретичні знання про систему управління у сфері фізичної культури і спорту в Україні та сформовані практичні уміння, навички і спеціальні компетентності управлінської діяльності [4].

Мета дослідження – формування у здобувачів освіти професійних компетентностей під час вивчення навчальної дисципліни «Теорія управління у фізичній культурі і спорті» в режимі дистанційного навчання.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводилось у Запорізькому національному університеті. Використані методи теоретичного дослідження: вивчення та узагальнення даних літературних джерел, мережі Інтернет; інтерпретація наявних теоретичних підходів та емпіричних результатів; опитування; аналіз нормативних документів Запорізького національного університету, що регламентують освітній процес; аналіз і синтез. Робота виконана у відповідності до теми: «Теоретико-методичні засади вдосконалення навчально-тренувального процесу у різних видах спорту» (державний реєстраційний номер: 0122U001108) плану науково-дослідної роботи Запорізького національного університету на 2022–2026 рр.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз наукових досліджень дозволив констатувати, що дистанційна форма навчання на основі використання інформаційних технологій повинна враховувати аспекти дистанційної форми здобуття освіти, а саме: переваги переходу на дистанційну форму навчання; порівняльний аналіз очної денної та дистанційної форми; труднощі при організації дистанційного навчання; вплив дистанційного навчання на викладача [11]; базуватися на основі розробленої педагогічної і навчальної технології формування компетентностей на основі «образу» успішного сучасного викладача вищої школи як системоутворюючого фактору у подальшій освіті студентів та їх підготовки до професійної діяльності [8]; формуванні інформаційної культури з врахуванням досягнень і темпів розвитку спортивної науки і практики, широкого використання національних і світових інформаційних ресурсів, упровадження сучасних інформаційних технологій і пошуку інформації [7].

Навчальна дисципліна «Теорія управління у фізичній культурі і спорті» у Запорізькому національному університеті реалізується у циклі професійної підготовки спеціальності А7 «Фізична культура і спорт» освітніх програм «Спорт», «Фізичне виховання» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання.

Дистанційний курс даної навчальної дисципліни представлено у системі електронного забезпечення навчання Moodle ЗНУ (СЕЗН ЗНУ), яка є головним елементом інформаційно-освітнього середовища університету та основним інструментом, що дозволяє організувати дистанційне навчання, самостійну аудиторну та позааудиторну роботу здобувачів освіти, а також здійснювати дистанційні комунікації під час навчання, контроль за організацією освітнього процесу. На навчальній платформі Moodle розміщуються веб-ресурси навчальних дисциплін, які повинні відповідати вимогам їх силабусів і мати чітко визначену візуалізацію на сторінці курсу.

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія управління у фізичній культурі і спорті» є формування у студентів рівня сучасних теоретичних та практичних знань необхідних для оволодіння основами теорії соціального управління у фізичній культурі та спорті в умовах ринкової економіки.

Загальний обсяг курсу для студентів денної форми навчання складає 120 годин (4 кредити). Структурними елементами дистанційного курсу дисципліни є: теоретичний, практичний, контрольний розділи та самостійна робота студентів. У межах теоретичного розділу теми змістових модулів представлено лекційним матеріалом, переліком рекомендованої основної та додаткової літератури, тестами для самоконтролю знань. Практичні заняття призначені для детального розгляду студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формування вміння і навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Контрольний розділ навчальної програми передбачає проведення поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій та усній формах (експрес-опитування, тестування). Підсумковий контроль передбачає: виконання індивідуального завдання; усну відповідь на питання до заліку або підсумкове тестування в системі електронного забезпечення навчання на платформі Moodle. Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів, що сприяє формуванню їх пізнавальних здібностей, спрямованості на постійну самоосвіту та безперервне навчання. Самостійна робота здобувачів розроблена до кожної теми змістових модулів і може складатися із написання конспектів, есе, тез, наукових статей тощо. Формою контролю знань здобувачів є залік.

Для вдосконалення викладання дисципліни «Теорія управління у фізичній культурі і спорті» використовували широкий спектр інтерактивних методів навчання (наприклад, технологія навчання в малих групах, технологія проблемного навчання, методи «мозкового штурму», «мікрофон», створення ментальних мап, івент-аналіз). Кожен із цих інструментаріїв допомагає зробити навчальний процес більш ефективним, інтерактивним, що дозволяє викладачам створювати мотивуючі заняття, які підвищують інтерес студентів і сприяють кращому засвоєнню матеріалу, а також вдосконалювати свої теоретичні знання і практичні навички у роботі з інформаційно-комунікаційними технологіями дистанційного навчання.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час вивчення дисципліни здійснювалась на платформі для онлайн-конференцій ZOOM, також використовували додаткові інструменти до системи електронного забезпечення навчання, це такі сучасні інформаційно-комунікаційні технології, як електронна пошта, месенджери (Viber, Telegram), форуми, чати, аудіоконференції тощо.

Для визначення ефективності методики викладання навчального освітнього компоненту у дистанційному форматі та рівня освоєння теоретичного матеріалу і практичних навичок з урахуванням вимог, що входять до освітньої програми, нами було проведено опитування по заданій формалізованій анкеті (Google form) здобувачів вищої освіти ступеня магістр, які навчаються за освітніми програмами «Спорт», «Фізичне виховання», «Фітнес та рекреація».

Аналіз результатів соціологічного дослідження якості знань дозволив констатувати, що 100% мають доступ до навчально-методичного комплексу дисципліни на платформі Moodle; 87,5% респондентів задоволені організацією дистанційного навчання та якістю і змістовним наповненням дисциплін у системі Moodle; 12% – вбачають труднощі при дистанційному навчанні, а саме: відсутність безпосередньої комунікації студент-студент, студент-викладач; зниження рівня мотивації до навчання; 100% опитуваних зазначили, що у процесі вивчення основної освітньої компоненти вдалось сформулювати спеціальні компетентності, серед яких наголосили такі: здатність використовувати діяльнісний підхід, до самоосвіти і самовдосконалення для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту, до командної роботи, до формування умінь і навичок упровадження нормативно-правових актів, створення економічних, ресурсних, фінансових передумов для розвитку фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності, здатність управляти кадровим забезпеченням сфери фізичної культури і спорту в Україні на центральному, регіональному і місцевому рівнях; 95% респондентів визначили інструментальні компетенції: здатність використання активних методів, інтерактивних та інформаційних технологій навчання у професійній діяльності, здатність володіння прийомами стимулювання пізнавальної діяльності із використанням комп'ютера.

Висновки. Формування у здобувачів фізкультурної освіти професійних компетентностей під час вивчення навчальної дисципліни «Теорія управління у фізичній культурі і спорті» є основним показником якості забезпечення освітньої і практичної підготовленості здобувачів, що відображаються у здатності та готовності до управлінської діяльності в сфері фізичної культури і спорту, самовдосконалення та соціальної активності. Результати проведеного дослідження підтвердили висновок, що дистанційне навчання є ключовою формою організації навчального процесу при викладанні в сучасних умовах.

Для подальшого розвитку форм і методів дистанційного навчання потрібно впроваджувати новітні моделі навчання з активним використанням інноваційних технологій через цифрові платформи та інформаційні ресурси, що дозволяють формувати у здобувачів інструментальні компетенції. Це вимагає від науково-педагогічних працівників та студентів сучасних знань, навичок і вмінь щодо застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній освіті.

Перспективи подальших досліджень полягають у подальшому вдосконаленні навчального курсу у системи електронного забезпечення навчання.

References

1. Грибан Г. П. Формування спеціальних професійних компетентностей у здобувачів закладів вищої освіти під час вивчення дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту». *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2022. № 3К (147). С. 105-110.
Hryban H. P. (2022). Formuvannia spetsialnykh profesiynykh kompetentnostei u zdobuvachiv zakladiv vyshchoi osvity pid chas vyvchennia dysypliny «Upravlinnia u sferi fizychnoi kultury i sportu» [Formation of special professional competencies in higher education students while studying the discipline «Management in the field of physical culture and sports»]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova*. ZK (147). 105-110. [in Ukrainian].
2. Верітов О. І. Педагогічні умови формування підприємницького мислення здобувачів вищої освіти. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка*. 2020. № 2. С. 84-94.
Veritov O. I. (2020). Pedagogical conditions for the formation of entrepreneurial thinking in higher education students]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka*. Serii: pedahohika. 2. 84-94. [in Ukrainian].
3. Караулова С. І., Тищенко В. О., Коваленко Ю. О. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Випуск 1(146). Одеса, 2024. С. 107–113. DOI <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2024-1-16>.
Karaulova S. I., Tyshchenko V. O., Kovalenko Yu. O. (2024). Profesiina pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu [Professional training of future physical education and sports specialists]. *Naukovyi visnyk Pivdennoukrainskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushynskoho*. 1(146). 107-113. 1. [in Ukrainian].
4. Кравченко К. Г. Підвищення фізичного стану здобувачів вищої освіти з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання : дис. д-ра філософії за спец. 017 Фізична культура і спорт. Дніпро. 2024. 287 с.
Kravchenko K. H. (2024). Pidvyshchennia fizychnoho stanu zdobuvachiv vyshchoi osvity z poslablenym zdoroviam v umovakh dystantsiinoi formy navchannia [Improving the physical condition of higher education students with weakened health in conditions of distance learning] : dys. d-ra filosofii za spets. 017 Fizychna kultura i sport. Dnipro. 287. [in Ukrainian].
5. Лавриненко Л. М. Освіта як чинник соціально-економічного розвитку держави. Формування ефективної моделі розвитку підприємства в умовах ринкової економіки: тези V Міжнародної науково-практ. конференції (2-3 листопада 2017 р.). Житомир, 2017. 698 с. С. 143-152.
Lavrynenko L. M. (2017). Osvita yak chynnyk sotsialnoekonomichnoho rozvytku derzhavy [Education as a factor in the socio-economic development of the state]. Formuvannia efektyvnoi modeli rozvytku pidpriemstva v umovakh rynkovoї ekonomiky : tezy V Mizhnarodnoi na ukovo-prakt. konferentsii (2-3 lystopada 2017 r.). Zhytomyr. 143-152. [in Ukrainian].
6. Маріонда І. І., Сивохоп Е. М., Товт В. А. Формування професійно-особистісних компетентностей фахівця фізичної культури у процесі занять фізичною підготовкою і спортом: монографія. Ужгород : Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК», 2016. 212 с.
Marionda I. I., Syvokhop E. M., Tovt V. A. (2016). Formuvannia profesiino-osobystisnykh kompetentnostei fakhivtsia fizychnoi kultury u protsesi zaniat fizychnoiu pidhotovkoiu i sportom [Formation of professional and personal competencies of a physical education specialist in the process of physical training and sports] : monohrafiia. Uzhhorod : Vydavnytstvo PP «AUTDOR-ShARK». 212. [in Ukrainian].

7. Пеньковець В., Максименко О., Пеньковець Д. Інформаційна культура в навчальному процесі студентів як критерій освоєння спортивного інформаційного простору в комплексному підході до формування знань. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. 2024. № 185-186(29-30). С. 42-46.
Penkovets V., Maksymenko O., Penkovets D. (2024). Informatsiina kultura v navchalnomu protsesi studentiv yak kryterii osvoiennia sportyvnoho informatsiinoho prostoru v kompleksnomu pidkhodi do formuvannia znan [Information culture in the educational process of students as a criterion for mastering the sports information space in a comprehensive approach to the formation of knowledge]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Chernihivskiy kolehium» imeni T.H. Shevchenka*. 185-186(29-30). 42-46. [in Ukrainian].
8. Приходько В., Кошечев О., Нестеренко Н., Балджи І., Мусяця С. Формування компетентностей менеджерів фізичної культури і спорту на основі «образу» майбутньої професійної діяльності. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2024. № 1. С. 83-93. DOI: 10.32540/2071-1476-2024-1-083.
Prykhodko V., Koshcheiev O., Nesterenko N., Baldzhy I., Mustiatsa S. (2024). Formuvannia kompetentnosti menedzheriv fizychnoi kultury i sportu na osnovi «obrazu» maibutnoi profesiinoi diialnosti [Formation of competencies of physical education and sports managers based on the «image» of future professional activity]. *Sportyvnyi visnyk Prydniprovia*. 1. 83-93. [in Ukrainian].
9. Сватєєв А. Зміст загально-освітнянського компоненту підготовки майбутнього менеджера фізичної культури і спорту до професійної діяльності. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2019. № (12(120), 101-105. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series.15.2019.12\(120\)19.20](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series.15.2019.12(120)19.20).
Svatiev A. (2019). Zmist zahalno-osvitianskoho komponentu pidhotovky maibutnoho menedzhera fizychnoi kultury i sportu do profesiinoi diialnosti [The content of the general educational component of preparing a future physical education and sports manager for professional activity]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriiia 15*. (12(120). 101-105. [in Ukrainian].
10. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 017 Фізична культура і спорт. Київ. Міністерство освіти і науки України. 2021. 12 с.
Standart vyshchoi osvity Ukrainy: druhyi (mahisterskyi) riven vyshchoi osvity, haluz znan 01 Osvita/Pedahohika, spetsialnist 017 Fizychna kultura i sport [Standard of higher education of Ukraine: second (master's) level of higher education, field of knowledge 01 Education/Pedagogy, specialty 017 Physical Culture and Sports]. Kyiv. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. 2021. 12. [in Ukrainian].
11. Ховрич М. Дистанційне навчання у закладах вищої освіти (аналіз думки викладачів). *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. 2022. № 18 (174). С. 93-97. <https://orcid.org/0000-0002-1494-4550>.
Khovrych M. (2022). Dystantsiine navchannia u zakladykh vyshchoi osvity (analiz dumky vykladachiv) [Distance learning in higher education institutions (analysis of teachers' opinions)]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Chernihivskiy kolehium» imeni T. H. Shevchenka. Seriiia: Pedahohichni nauky*. 18(174). 93-97. [in Ukrainian].
12. Чернякова З., Лянной М., Бакатов В., Холодний А. Особливості професійної підготовки майбутніх учителів і тренерів фізичної культури в умовах дистанційної освіти. *Physical culture and sport: scientific perspective*. 2023. №1. С.78-88. DOI: <https://doi.org/10.31891/pcs.2023.1.12>.
Cherniakova Z., Liannoi M., Bakatov V., Kholodnyi A. (2023). Osoblyvosti profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv i treneriv fizychnoi kultury v umovakh dystantsiinoi osvity [Peculiarities of professional training of future physical education teachers and trainers in distance education]. *Physical culture and sport: scientific perspective*. 1. 78-88. [in Ukrainian].
13. Шинкарук О.А., Денисова Л.В., Харченко Л.А. Інформаційні технології як фактор освітніх перетворень в закладах вищої освіти з фізичної культури і спорт. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2018. № 1. С. 90-94.
Shynkaruk O.A., Denysova L.V., Kharchenko L.A. (2018). Informatsiini tekhnolohii yak faktor osvitnikh peretvoren v zakladykh vyshchoi osvity z fizychnoi kultury i sport [Information technologies as a factor of educational transformations in higher education institutions in physical education and sports]. *Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu*. 1. 90-94. [in Ukrainian].

Karaulova Svitlana

ORCID 0000-0003-1582-2368

Doctor of Sciences (in Physical Education and Sports), Professor,
 Professor at the Department of Physical Culture and Sports,
 Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
 E-mail: svkaraulova@ukr.net

Tyshchenko Valeria

ORCID 0000-0002-9540-9612

Doctor of Sciences (in Physical Education and Sports), Professor,
 Professor at the Department of Theory and Methods of Physical Culture and Sports,
 Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
 E-mail: valeri-znu@ukr.net

Symonik Anastasia

ORCID 0000-0001-8574-8744

PhD, Associate Professor,
 Associate Professor at the Department of Physical Culture and Sports,
 Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
 E-mail: 020190@ukr.net

Voronkova Tetiana

ORCID 0009-0009-9904-6378

Lecturer at the Department of Physical Culture and Sports,
 Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
 E-mail: kafedraops@ukr.net

FORMATION OF SPECIAL COMPETENCES IN HIGHER EDUCATION STUDENTS IN THE SPECIALTY OF «PHYSICAL CULTURE AND SPORTS» IN THE DISTANCE LEARNING MODE

The article explores the pedagogical potential of the educational component of the professional training cycle for higher education students in the specialty «Physical Culture and Sports» in distance learning. The impact of distance learning on the quality of training for education students is considered. It is determined that the formation of special managerial competencies of higher education students in the field of physical culture and sports is currently a rather relevant issue.

The purpose of the study: the formation of professional competencies among students during the study of the academic discipline «Theory of Management in Physical Culture and Sports» in the distance learning mode.

The structure and thematic content of the content modules of the discipline, forms of current and final control, interactive teaching methods are disclosed. Forms and methods of educational activity aimed at the professional development of future applicants are outlined.

The results of the survey on determining the effectiveness of the teaching methodology of the educational component in a distance format and the level of mastery of theoretical material and practical skills of applicants allowed us to state that from 87% to 100% of respondents determined that professional competencies were formed, which will allow them to successfully implement the acquired knowledge and professional skills in pedagogical activities and the provision of services in the field of physical culture and sports after completing the educational program.

Keywords: professional competencies, applicants, physical education and sports, management.

Стаття надійшла до редакції 25.01.2025

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **Захаріна Є.**